

21. TIẾP NHẬN CÔNG NGHỆ, XÂY DỰNG MÔ HÌNH CHĂN NUÔI THỦY ĐẶC SẢN TẠI TỈNH BẮC KẠN

1. Tên dự án: Tiếp nhận công nghệ, xây dựng mô hình thủy đặc sản tại tỉnh Bắc Kạn.

2. Tổ chức chủ trì dự án: Trung tâm Giống cây trồng vật nuôi tỉnh Bắc Kạn

3. Chủ nhiệm dự án: KS. Trần Minh Quang.

4. Mục tiêu của dự án:

- Xây dựng thành công mô hình chăn nuôi kết hợp các loài thủy đặc sản, như Ba ba, ếch, cá... với quy mô nông hộ.

- Xây dựng mô hình nhân giống Ba ba, ếch Cu Ba, ếch Nhật tại địa phương.

5. Kết quả thực hiện:

5.1. Kết quả công tác đào tạo, tham quan tập huấn kỹ thuật

Năm 2004 dự án đã tổ chức cho 15 hộ nông dân và 4 cán bộ của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Công nghiệp - Khoa học và Công nghệ và Trại cá Cẩm giàng, tham gia lớp tập huấn tại Yên Mô - Ninh Bình. Trong quá trình tập huấn các học viên đã được nghe giảng về cách quy hoạch khu nuôi thủy đặc sản, xử lý môi trường ao nuôi, chăm sóc quản lý một số đối tượng nuôi như: Ba ba, ếch, lươn, cá, một số đối tượng cây trồng như măng Điền trúc, Khoai mỡ.... Ngoài ra các học viên còn được hướng dẫn cách chế biến thức ăn cho ếch, ba ba cách làm nơi trú ẩn cho ếch

5.2. Kết quả theo dõi tốc độ sinh trưởng của các đối tượng nuôi và hiệu quả của mô hình

a. Mô hình triển khai tại các hộ nông dân:

- Dự án đã chọn được 9 hộ/15 hộ có đủ điều kiện để tham gia dự án. Trong đó mô hình nuôi ếch + cá rô phi: Có 6 hộ; mô hình nuôi Ba Ba: có 3 hộ, với diện tích triển khai là 1.300 m² ao và 50 m² bể xây. Các hộ đã được cấp phát 560 m² lưới ni lon, 18 kg ếch giống, 4 kg ba ba bố mẹ, 99 con ba ba giống; 13, 6 kg

cá rô phi đơn tính. Các hộ tham gia dự án chủ yếu là nuôi ếch kết hợp với cá rô phi, ba ba nuôi đơn tại các bể ao nhỏ.

Kết quả nuôi cho thấy, tỷ lệ sống của các con giống tại các hộ nông dân là rất thấp. Nguyên nhân do dự án chỉ hỗ trợ tiền mua con giống, với số lượng con giống nhỏ, chưa có thức ăn bổ sung (thức ăn công nghiệp) cho giai đoạn đầu. Các hộ nông dân hầu hết là chưa có kiến thức về chăn nuôi các loài thủy đặc sản, chưa tuân thủ đúng quy trình kỹ thuật về xử lý ao nuôi và nguồn thức ăn chuẩn bị cho con giống không có. Ngoài ra do quá trình vận chuyển con giống xa và có sự thay đổi về môi trường sống nên khả năng thích nghi chưa cao, đặc biệt là giống ếch Nam Mỹ; ba ba bố mẹ.

Số giống còn lại, sau một thời gian nuôi cho thấy, tại hộ ông Nguyễn Văn Ngân ở phường Minh Khai thị xã Bắc Kạn nuôi ba ba kết hợp cá thả 55 con ba ba thu 40 con trọng lượng 0,7 - 0,8 kg/con. Đạt tỷ lệ sống 73% .

Hộ ông Tụ Văn Truyền xã Hà Vị thả 44 con thu 20 con đạt tỷ lệ sống 45% trọng lượng trung bình 0,7 kg / con.

Với kết quả nuôi ba ba đạt tỷ lệ sống đạt từ 45% đến 70% là hơi thấp. Nhưng tốc độ tăng trọng từ 0,7 - 0,8 kg / con là đạt yêu cầu kỹ thuật đề ra.

b. Mô hình tại trại cá Cẩm Giàng:

Diện tích triển khai là 1.000 m². Được chia làm 2 khu:

- Khu 1: Được quy hoạch nuôi ba ba sinh sản và ba ba thương phẩm có diện tích 300 m² . Khu này có tường xây rào chắn, bãi cát cho ba ba trú ẩn và sinh sản.

- Khu 2: Quy hoạch để nuôi ếch, lươn, cá diện tích 700 m². Khu này có rào chắn lưới ni lông xung quanh và dây thép gai bảo vệ.

Con giống được cấp vào ngày 13/3/2005, số lượng con giống đã cấp: Ba ba giống: 32 kg (80 con); Ba ba bố mẹ: 80 kg (70 con); ếch bố mẹ giống Cu Ba là 40 kg (139 con); số cá rô phi đã thả tại mô hình là 1.400 con, mật độ thả 2 con/m² ; cá chép: 300 con; lươn giống 25 kg.

Con giống triển khai tại mô hình đã được thả đúng mật độ, thời gian thả ba ba và ếch đúng thời gian, mùa vụ. Tuy vậy, việc thả lươn và cá rô phi lại chậm thời gian do việc chuẩn bị con giống chưa tốt.

Tỷ lệ sống của ba ba giống và ba ba bố mẹ đạt thấp do các nguyên nhân sau: Do quá trình xử lý trên đường vận chuyển còn thiếu kinh nghiệm; do việc thay đổi môi trường sống của ba ba..

Trọng lượng con giống thả đạt yêu cầu kỹ thuật, riêng trọng lượng con giống ba ba tương đối lớn, nên tốc độ sinh trưởng cao hơn tốc độ tăng trưởng trung bình (0,8 kg so với 0,5 - 0,6 kg).

- Các loài nuôi gộp đều phát triển tốt, không gây sự cạnh tranh về thức ăn. Kết quả theo dõi cho thấy thời gian sinh sản của ếch Nam Mỹ tập trung từ tháng 3 đến tháng 6 hàng năm. Sau khi nở khoảng 60 ngày thì nòng nọc biến thái thành ếch con với trọng lượng trung bình 6,5g/con. Tuy nhiên đến tháng 12 khi nhiệt độ không khí xuống 12-14°C thì ếch bị chết hàng loạt. Hiện tượng tương tự cũng xảy ra đối với các hộ nông dân khác.

Kết luận sơ bộ là ếch Nam Mỹ là loài tương đối khá thích nghi với điều kiện tự nhiên của tỉnh Bắc Kạn, cần có những nghiên cứu thêm trước khi triển khai nuôi rộng rãi.

Số lượng trứng thu, tỷ lệ ấp nở của Ba ba: tỷ lệ ấp nở của ba ba cao nhất từ tháng 4 đến tháng 8 hàng năm. Nếu nắm vững kỹ thuật thì tỷ lệ ấp nở có thể đạt tới 100%.

Qua thực tế cho thấy cần lưu ý việc thu trứng chỉ thực hiện sau từ 5-7 ngày khi ba ba đẻ. Nếu trứng còn màng nhầy ướt đã thu thì trứng hỏng hoàn toàn.

6. Thời gian bắt đầu và kết thúc: 2004 - 2005

7. Kinh phí thực hiện: